

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
για Αντώνη
9-10-16

Α' ΚΕΙΜΕΝΟ :

Μετά δέ τό δεῖπνον ἔτυχον ἐν περιπάτῳ ὄντες πρό τῶν ὄπλων Πρόξενος καί Ξενοφῶν. Καί προσελθὼν ἄνθρωπος τις ἠρώτησε τοὺς προφύλακας ποῦ ἂν ἴδοι Πρόξενον ἢ Κλέαρχον. Ἐπεὶ δέ Πρόξενος εἶπεν ὅτι αὐτός εἰμί ὃν ζητεῖς, εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τάδε. Ἐπεμψε με Ἀριαῖος καί Ἀρτάοζος, πιστοὶ ὄντες Κύρω καί ὑμῖν εὖνοι, καί κελεύουσι φυλάττεσθαι μὴ ὑμῖν ἐπιθῶνται τῆς νυκτός οἱ βάρβαροι. Ἔστι δέ στρατεύμα πολὺ ἐν τῷ πλησίον παραδείσῳ. Καί παρά τὴν γέφυραν τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ πέμψαι κελεύουσι φυλακὴν, ὡς διανοεῖται αὐτὴν λῦσαι Τισσαφέρνης τῆς νυκτός, ἐάν δύνηται, ὡς μὴ διαβῆτε, ἀλλ' ἐν μέσῳ ἀποληφθῆτε τοῦ ποταμοῦ καί τῆς διώρυχος. Ἀκούσαντες ταῦτα ἄγουσιν αὐτόν παρά τόν Κλέαρχον καί φράζουσιν ἃ λέγει.

[Ξενοφῶντος, Ἀνάβασις, II 4, 15-18]

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ:

προσελθὼν < πρόσειμι = πλησιάζω
οἱ προφύλακες = οἱ προπορευόμενοι φρουροί
τά ὄπλα = τὸ στρατόπεδο (εδώ)
ὁ παράδεισος = ἡ δασώδης περιοχή
ἡ φυλακή = ἡ φρουρά
λύω τὴν γέφυρα = καταστρέφω τὴ γέφυρα
ἀποληφθῆτε < ἀπολαμβάνομαι = αποκλείομαι

Β' ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

1. Να μεταφράσετε το ανωτέρω κείμενο σε δόκιμο νεοελληνικό λόγο.
2. α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις (τί είναι συντακτικά οι λέξεις και πού):
τούς προφύλακας, πιστοί, φυλάττεσθαι, αὐτήν, ταῦτα.
β) Να αναγνωρίσετε συντακτικά την πρόταση που εισάγει το ὅτι (ὅρια πρότασης, αναγνώριση του είδους της, συντακτικός της ρόλος και ρῆμα από το οποίο εξαρτάται) .

3. Να δώσετε τους ζητούμενους τύπους για τα ακόλουθα:

- **λέγει:** να γράψετε το ίδιο πρόσωπο σε παρατατικό και μέλλοντα της ίδιας φωνής σε οριστική έγκλιση
- **ἔπεμψε:** το ίδιο πρόσωπο σε όλες τις εγκλίσεις του ίδιου χρόνου και φωνής
- **ἄγουσιν:** απαρέμφατο του ίδιου χρόνου και της ίδιας φωνής
- **κελεύουσι:** το ίδιο πρόσωπο στην οριστική όλων των χρόνων της ίδιας φωνής
- **λῦσαι:** ο ίδιος τύπος στον παρακείμενο της ίδιας φωνής
- **τό δειπνον, τῶν ὄπλων:** αιτιατική πληθυντικού για καθένα από τα ουσιαστικά
- **ἄνθρωπος, οἱ βάρβαροι, τοῦ ποταμοῦ:** να δώσετε την ίδια πτώση του αντίθετου αριθμού για καθένα από τα ουσιαστικά
- **Πρόξενος, Κλέαρχον, Ἀριαῖος:** δοτική ενικού για καθένα από τα κύρια ονόματα
- **φυλακήν:** πλάγιες πτώσεις και στους δύο αριθμούς
- **τήν γέφυραν:** ονομαστική πληθυντικού

κ α λ ή τ ύ χ η !!!

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

9-10-16

ΓΘ1 & Αντιγόνη Καραμάνη

Θουκυδίδου Ιστορία, I βιβλίο

Τοὺς μὲν λόγους τοὺς πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων οὐ γινώσκω· ἐπαινέσαντες γὰρ πολλὰ ἑαυτοὺς οὐδαμοῦ ἀντεῖπον ὡς οὐκ ἀδικοῦσι τοὺς ἡμετέρους ξυμμάχους καὶ τὴν Πελοπόννησον· καίτοι εἰ πρὸς τοὺς Μήδους ἐγένοντο ἀγαθοὶ τότε, πρὸς δ' ἡμᾶς κακοὶ νῦν, διπλασίας ζημίας ἄξιοί εἰσιν, ὅτι ἀντ' ἀγαθῶν κακοὶ γεγένηνται. ἡμεῖς δὲ ὁμοῖοι καὶ τότε καὶ νῦν ἐσμέν, καὶ τοὺς ξυμμάχους, ἦν σωφρονῶμεν, οὐ περιοψόμεθα ἀδικουμένους οὐδὲ μελλήσομεν τιμωρεῖν· οἱ δ' οὐκέτι μέλλουσι κακῶς πάσχειν. ἄλλοις μὲν γὰρ χρήματά ἐστι πολλὰ καὶ νῆες καὶ ἵπποι, ἡμῖν δὲ ξύμμαχοι ἀγαθοί, οὓς οὐ παραδοτέα τοῖς Ἀθηναίοις ἐστίν, οὐδὲ δίκαις καὶ λόγοις διακριτέα μὴ λόγῳ καὶ αὐτοὺς βλαπτομένους, ἀλλὰ τιμωρητέα ἐν τάχει καὶ παντὶ σθένει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

1. Να μεταφράσετε σε δόκιμο Νεοελληνικό λόγο το ανωτέρω κείμενο.
2. Να δώσετε τον ζητούμενο τύπο για τα ακόλουθα:
 - **ἐπαινέσαντες:** β' ενικό οριστικής ενεστώτα ίδιας φωνής
 - **ἀντεῖπον:** β' ενικό προστακτικής ίδιου χρόνου και φωνής
 - **γεγένηνται:** δοτική πληθυντικού της μετοχής του παθητικού αορίστου στο ουδέτερο γένος
 - **περιοψόμεθα:** ίδιο πρόσωπο στον υπερσυντέλικο της ίδιας φωνής
 - **πάσχειν:** ίδιος τύπος στο μέλλοντα της ίδιας φωνής
 - **βλαπτομένους:** α' ενικό οριστικής παρακειμένου ίδιας φωνής
 - **οὓς :** πλάγιες πτώσεις ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος

- **ἄξιοι**: ἴδιος τύπος στο συγκριτικό
- **χρήματά, νῆες**: ονομαστική ενικού
- **παντὶ σθένει**: αιτιατική ενικού

3. α) Να αναγνωρίσετε το συντακτικό ρόλο των ακόλουθων λέξεων: τῶν Ἀθηναίων, πολλὰ (το πρώτο στο κείμενο), κακοὶ, τιμωρεῖν , ἄλλοις, ἐν τάχει .

β) Να αναλύσετε σε ισοδύναμη σύνταξη το ρηματικό επίθετο που ακολουθεί: ἀλλὰ τιμωρητέα ἐστὶν ἐν τάχει καὶ παντὶ σθένει. Να λάβετε υπόψη σας ὅτι το "τιμωρητέα" χρησιμοποιεῖται στη θέση του "τιμωρητέον".

γ) Να αναλύσετε σε ισοδύναμη δευτερεύουσα πρόταση την υπογραμμισμένη μετοχή: καὶ τοὺς ξυμμάχους οὐ περιοψόμεθα ἀδίκουμένους.

Κ Α Λ Η Τ Υ Χ Η !!!

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΤΗΣ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
9-10-16
ΓΘ2 & ΓΘ3

Θουκυδίδου Ιστορία, I βιβλίο

Τοὺς μὲν λόγους τοὺς πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων οὐ γινώσκω· ἐπαινέσαντες γὰρ πολλὰ ἑαυτοὺς οὐδαμοῦ ἀντεῖπον ὡς οὐκ ἀδικοῦσι τοὺς ἡμετέρους ξυμμάχους καὶ τὴν Πελοπόννησον· καίτοι εἰ πρὸς τοὺς Μήδους ἐγένοντο ἀγαθοὶ τότε, πρὸς δ' ἡμᾶς κακοὶ νῦν, διπλασίας ζημίας ἄξιοί εἰσιν, ὅτι ἀντ' ἀγαθῶν κακοὶ γεγένηνται. ἡμεῖς δὲ ὁμοῖοι καὶ τότε καὶ νῦν ἐσμέν, καὶ τοὺς ξυμμάχους, ἦν σωφρονῶμεν, οὐ περιοψόμεθα ἀδικουμένους οὐδὲ μελλήσομεν τιμωρεῖν· οἱ δ' οὐκέτι μέλλουσι κακῶς πάσχειν. ἄλλοις μὲν γὰρ χρήματά ἐστι πολλὰ καὶ νῆες καὶ ἵπποι, ἡμῖν δὲ ξύμμαχοι ἀγαθοί, οὓς οὐ παραδοτέα τοῖς Ἀθηναίοις ἐστίν, οὐδὲ δίκαις καὶ λόγοις διακριτέα μὴ λόγῳ καὶ αὐτοὺς βλαπτομένους, ἀλλὰ τιμωρητέα ἐν τάχει καὶ παντὶ σθένει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

1) Να μεταφράσετε σε δόκιμο Νεοελληνικό λόγο το ανωτέρω κείμενο.

2) Να δώσετε τον ζητούμενο τύπο για τα ακόλουθα:

- **ἐπαινέσαντες:** β' ενικό οριστικής ενεστώτα ίδιας φωνής
- **ἀντεῖπον:** β' ενικό προστακτικής ίδιου χρόνου και φωνής
- **γεγένηνται:** δοτική πληθυντικού της μετοχής του παθητικού αορίστου στο ουδέτερο γένος
- **περιοψόμεθα:** ίδιο πρόσωπο στον υπερσυντέλικο της ίδιας φωνής
- **πάσχειν:** ίδιος τύπος στο μέλλοντα της ίδιας φωνής
- **βλαπτομένους:** α' ενικό οριστικής παρακειμένου ίδιας φωνής
- **οὓς :** πλάγιες πτώσεις ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος

- **ἄξιοί:** ἴδιος τύπος στο συγκριτικό
- **χρήματά, νῆες:** ονομαστική ενικού
- **παντὶ σθένει:** αιτιατική ενικού

3) α) Να αναγνωρίσετε το συντακτικό ρόλο των ακόλουθων λέξεων: τῶν Ἀθηναίων, πολλὰ (το πρώτο στο κείμενο), κακοὶ, τιμωρεῖν , ἄλλοις, ἐν τάχει .

β) Να αναγνωρίσετε το εἶδος του υποθετικού λόγου που ακολουθεῖ και κατόπιν να τον τρέψετε στο πραγματικό εἶδος: ἦν σωφρονῶμεν, οὐ περιοψόμεθα ἀδικουμένους οὐδὲ μελλήσομεν τιμωρεῖν.

γ) Να αναλύσετε σε ισοδύναμη σύνταξη το ρηματικό επίθετο που ακολουθεῖ: ἀλλὰ τιμωρητέα ἐστὶν ἐν τάχει καὶ παντὶ σθένει. Να λάβετε υπόψη σας ὅτι το "τιμωρητέα" χρησιμοποιεῖται στη θέση του "τιμωρητέον".

Κ Α Λ Η Τ Υ Χ Η !!!

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

9-10-16

για Αλέξανδρο Μπράχο

Ανδοκίδου Περί της πρὸς Λακεδαιμονίους ειρήνης

ὅτι μὲν εἰρήνην ποιεῖσθαι δικαίαν ἄμεινόν ἐστιν ἢ πολεμεῖν, δοκεῖτέ μοι, ὧ Ἀθηναῖοι, πάντες γινώσκειν. ὅτι δὲ οἱ ῥήτορες τῷ μὲν ὀνόματι τῆς εἰρήνης συγχωροῦσι, τοῖς δ' ἔργοις ἀφ' ὧν ἂν ἡ εἰρήνη γένοιτο ἐναντιοῦνται, τοῦτο δὲ οὐ πάντες αἰσθάνεσθε. λέγουσι γὰρ ὡς ἔστι δεινότατον τῷ δήμῳ, γενομένης εἰρήνης, ἢ νῦν οὕσα πολιτεία μὴ καταλυθῆ. εἰ μὲν οὖν μηδεπώποτε πρότερον ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων εἰρήνην ἐποιήσατο πρὸς Λακεδαιμονίους, εικότως ἂν ἐφοβούμεθα αὐτὸ διὰ τε τὴν ἀπειρίαν τοῦ ἔργου διὰ τε τὴν ἐκείνων ἀπιστίαν. ὅπου δὲ πολλάκις ἤδη πρότερον εἰρήνην ἐποιήσασθε δημοκρατούμενοι, πῶς οὐκ εἰκὸς ὑμᾶς πρῶτον ἐκεῖνα σκέψασθαι τὰ τότε γενόμενα; χρὴ γάρ, ὧ Ἀθηναῖοι, τεκμηρίοις χρῆσθαι τοῖς πρότερον γενομένοις περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι.

χρῶμαι τινί τινί: χρησιμοποιοῦ κάτι ὡς κάτι [σύνταξη τοῦ ῥήματος με ἀντικείμενο καὶ κατηγορούμενο τοῦ ἀντικειμένου]

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

1. Να μεταφράσετε σε δόκιμο Νεοελληνικό λόγο το ἀνωτέρω κείμενο.
2. Να δώσετε τὸν ζητούμενο τύπο γιὰ τὰ ἀκόλουθα:
 - **ἐστιν:** ἀ' πληθυντικὸ ἐνεστώτα καὶ παρατατικὸ στὴν οριστικὴ
 - **λέγουσι:** ἴδιο πρόσωπο στὸν παρατατικὸ τοῦ ἴδιου χρόνου
 - **καταλυθῆ:** ἀπαρέμφατο ἐνεστώτα καὶ μέλλοντα στὴν ἐνεργητικὴ φωνή
 - **ἔσεσθαι:** ἀπαρέμφατο τοῦ ἐνεστώτα
 - **ἡ εἰρήνη:** δοτικὴ ἐνικὸύ
 - **τῷ δήμῳ:** ὀνομαστικὴ ἐνικὸύ
 - **ἡ πολιτεία:** γενικὴ πληθυντικὸύ

- **τοῦ ἔργου:** αιτιατική πληθυντικού
- **τεκμηρίοις:** ονομαστική ενικού
- **τῶν μελλόντων:** α΄ πληθυντικό οριστικής ενεστώτα και παρατατικού στην ίδια φωνή

3) α) Να αναγνωρίσετε το συντακτικό ρόλο των λέξεων: πάντες, ἡ εἰρήνη, εἰρήνην, χρῆσθαι.

β) Να αναγνωρίσετε το είδος και το συντακτικό ρόλο των δευτερευουσών προτάσεων [για να βρείτε την εξάρτηση των προτάσεων χρειάζεται να ανατρέξετε στο κείμενο]:

- **ὅτι** μὲν εἰρήνην ποιεῖσθαι δικαίαν ἄμεινόν ἐστιν ἢ πολεμεῖν
- ἡ νῦν οὕσα πολιτεία **μὴ** καταλυθῆ

γ) Να βρείτε και να αναγνωρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου που ακολουθεί βάσει της υπόθεσης και της απόδοσής του: εἰ μὲν οὖν μηδεπώποτε πρότερον ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων εἰρήνην ἐποιήσατο πρὸς Λακεδαιμονίους, εἰκότως ἂν ἐφοβούμεθα αὐτὸ διὰ τε τὴν ἀπειρίαν τοῦ ἔργου διὰ τε τὴν ἐκείνων ἀπιστίαν.

Κ Α Λ Η Τ Υ Χ Η !!!